

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 26. maddesi, düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyetini; 28. maddesi ise basın hürriyetini güvence altına almaktadır. Bu hükümler, demokratik bir toplumun temel taşlarından biri olan ifade ve basın özgürlüklerinin korunmasını ve devlet organlarının bu haklara müdahaleden kaçınmasını zorunlu kılmaktadır. Bununla birlikte, son dönemde Diyarbakır'da gerçekleştirilen basın açıklamalarına ve demokratik protesto etkinliklerine yönelik emniyet güçlerinin müdahaleleri, anayasal hakların ihlali noktasında ciddi endişeler doğurmuştur. 1 Aralık 2024 tarihinde Diyarbakır'da kayyım atamalarını protesto etmek amacıyla düzenlenen basın açıklamasında, emniyet güçlerinin anonslarla müdahalesi dikkat çekmiştir. Söz konusu müdahaleler sırasında kullanılan polis araçlarının, basın mensuplarının çalışma alanını engelleyecek şekilde konumlandırılması, gazetecilerin görevlerini yerine getirmelerini zorlaştırmış ve kamuoyunun doğru bilgilendirilme hakkını ihlal etmiştir. Ayrıca, polis anonslarının sıkça kullanılarak basın açıklamasının kesintiye uğratılması, ifade ve toplantı özgürlüğüne yönelik açık bir kısıtlamaya neden olmuştur.

Anayasa Mahkemesi'nin emsal kararlarında ifade edildiği üzere, ifade özgürlüğü yalnızca toplumun geneli tarafından olumlu karşılanan düşünceler için değil, rahatsız edici veya karşıt görüşleri içeren ifadeler için de geçerlidir. Dahası, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM) kararları da ifade özgürlüğü'nün demokratik bir toplumun temel direklerinden biri olduğunu vurgulamakta ve bu özgürlüğün yalnızca bireylerin değil, toplumun tamamının bilgiye erişim hakkını kapsadığını belirtmektedir. Bu tür uygulamalar yalnızca bireylerin anayasal haklarını ihlal etmekle kalmamakta, aynı zamanda demokratik toplum düzenine olan güveni zedelemektedir. Devletin hukukun üstünlüğü ilkesi çerçevesinde hareket etmesi ve demokratik hakların kullanımını güvence altına alması anayasal bir yükümlülüktür.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır'da gerçekleştirilen basın açıklamalarına yönelik polis anonslarıyla yapılan müdahalelerin anayasal ve yasal dayanağı nedir?

2. Emniyet güçlerinin Diyarbakır'da yaptığı bu müdahaleler, toplantı ve gösteri özgürlüğünü düzenleyen 2911 sayılı Kanun'a uygun mudur?
3. Düşüncelerini ifade etmek isteyen siyasetçi ve sivil toplum örgütü temsilcilerinin açıklamalarını megafon kullanarak sürekli bir şekilde kesintiye uğratan ve bu şekilde yetki sınırlarını aşarak kendilerini adeta bir soruşturma veya kovuşturma makamı gibi konumlandıran emniyet görevlileri hakkında herhangi bir inceleme ya da soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz? Eğer başlatmadıysanız, bunun gerekçesi nedir?
4. Polis anonslarının, basın açıklamaları sırasında toplantı ve gösteri özgürlüğünü engelleyecek şekilde kullanılması talimatı hangi makam tarafından verilmiştir?
5. Polis anonslarının, demokratik protestoları ve basın açıklamalarını kesintiye uğratacak şekilde sıkça kullanılması, ulusal ve uluslararası insan hakları standartları açısından değerlendirilmiş midir? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) ifade özgürlüğüne dair içtihadı ışığında, bu müdahalelerin hak ihlali oluşturup oluşturmadığı konusunda bir inceleme yapılacak mıdır?
6. Polis araçlarının, basın mensuplarının çalışma alanını engelleyecek şekilde yerleştirilmesi talimatı hangi makam tarafından verilmiştir? Bu talimatın sorumluları hakkında herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Bu tür uygulamaların, basın özgürlüğünü engelleyici etkileri konusunda bir denetim mekanizması mevcut mudur?
7. Basın açıklamalarına yönelik müdahalelerde görev alan kolluk kuvvetleri hakkında herhangi bir disiplin cezası veya idari yaptırım uygulanmış mıdır? Uygulanmadıysa, bu durumun gerekçesi nedir?